

Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація гідів»

Голова Правління

Я.Ю. Гаврилова

Наказ №17 від 25 грудня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку, сертифікацію та визнання тренерів і національних тренерів Громадської спілки «Всеукраїнська Асоціація Гідів»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок організації, підготовки, сертифікації, акредитації та визнання тренерів і національних тренерів, які залучаються до проведення освітніх заходів, тренінгів, курсів підвищення кваліфікації, сертифікаційних програм та інших форм навчання в межах діяльності ГС «Всеукраїнська асоціація гідів» (далі – Асоціація) та її підрозділів.

1.2. Метою Положення є:

- забезпечення якісного, професійного, структурованого навчального процесу, що відповідає вимогам чинного законодавства України гармонізованого з міжнародними та європейськими нормативними документами згідно з ДСТУ EN 15565:2016 (EN 15565:2008, IDT) *Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів*;
- підвищення рівня якості послуг туристичних гідів та забезпечення їх відповідності міжнародним стандартам.

1.3. Це Положення розроблено на основі чинного законодавства України, Статуту Асоціації, EN 15565:2008, та кращих міжнародних практик у сфері навчання дорослих.

1.4. Дія цього Положення поширюється на всіх фізичних осіб, які виявили бажання стати тренерами Асоціації, а також на діючих тренерів, які прагнуть підвищити свою кваліфікацію.

2. Категорії тренерів

2.1. Туристичний гід:

Згідно з ДСТУ EN 13809:2018 (EN 13809:2003, IDT) *Послуги туристичні. Туристичні агенції та туристичні оператори. Терміни та визначення* туристичний гід, це особа, яка здійснює супровід відвідувачів мовою за їхнім вибором та інтерпретує історичну, культурну та природну спадщину території, яка має специфічну для свого міста або регіону кваліфікацію підтверджену відповідним сертифікатом або свідоцтвом.

Кваліфікаційні вимоги до туристичного гіда (відповідно до EN 15565:2008, розділ 4):

- Представництво території (сайту, міста, регіону та/або країни);
- Супровід груп або окремих відвідувачів (включаючи осіб з особливими потребами) природними та створеними людиною пам'ятками території;
- Дослідження та розробка інформації для надання точних і відповідних коментарів;
- Інтерпретація для відвідувачів культурної та природної спадщини, а також навколишнього середовища;
- Надання відвідувачам допомоги у відчутті та розумінні того, що вони бачать та/або відвідують;
- Інформування відвідувачів про всі відповідні аспекти життя в районі;
- Створення та/або розробка екскурсій або проведення екскурсій у своєму місті, районі;
- Використання відповідної мови.

2.2. Тренер Асоціації – фізична особа, яка відповідає вимогам до туристського гіда та додатково відповідає наступним вимогам:

- Має повну вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень магістр, спеціаліст);
- Має досвід практичної роботи туристичним гідом не менше 3 років;
- Володіє на методиками навчання дорослих;
- Успішно пройшла **базовий курс підготовки тренерів Асоціації** та отримала відповідний сертифікат.
- Дотримується Кодексу етики Асоціації та підтримує її цінності.

2.3. Національний тренер Асоціації – фізична особа, яка відповідає вимогам до Тренера Асоціації, та додатково:

- Має статус Тренера Асоціації не менше 2 років та підтверджений позитивний досвід роботи;
- Здійснила підготовку (як основний тренер) щонайменше 5 навчальних модулів для тренерів Асоціації;
- Пройшла додаткове **навчання з підвищення кваліфікації тренерів** (національного або міжнародного рівня), підтвержене відповідними сертифікатами;
- Бере активну участь у розробці та вдосконаленні навчальних програм Асоціації, бере участь у супервізії тренерів молодшого рівня, надає консультаційну підтримку.
- Здійснює активну діяльність у напрямку розвитку Асоціації та підтримує зв'язки з партнерськими організаціями.

3. Програма навчання (відповідно до EN 15565:2008, п. 5):

- Програма навчання повинна включати наступні елементи:
 - спільні предмети відповідно до розділу 6;
 - галузеві предмети відповідно до розділу 7;
 - практичне навчання відповідно до розділу 8.

3.1. Спільні предмети (відповідно до EN 15565:2008, п. 6):

Програма навчання повинна включати в себе вступ до наступних теоретичних предметів:

- **Загальні відомості (відповідно до EN 15565:2008, п. 6.1):**
 - Всесвітня історія і культура
 - Правова і політична система Європейського Союзу
 - Релігії і філософські рухи
 - Мистецтво і архітектура
 - Сценічне мистецтво (виконавське та візуальне) і література
- **Практичні навички (відповідно до EN 15565:2008, п. 6.2):**
 - Загальні відомості
 - Навички проведення екскурсії
 - Навички презентації
 - Методи комунікації
 - Управління групами
 - Проведення екскурсії для людей з інвалідністю та для людей з інклюзією
- **Ділові навички і знання (відповідно до EN 15565:2008, п. 6.3):**
 - Основи економіки
 - Всесвітня індустрія туризму
 - Професія туристичного гіда; місце професії в туристичній індустрії
 - Сталий туризм
 - Комерційні аспекти професії туристичного гіда

3.2. Галузеві предмети (відповідно до EN 15565:2008, п. 7):

Програма навчання повинна дозволити слухачеві інтерпретувати спадщину району та її сталість. Вона повинна включати елементи згідно з пунктами з 7.1.2 по 7.1.6:

- **Теоретичні знання (відповідно до EN 15565:2008, п. 7.1):**
 - Історія людства
 - Навколишнє середовище
 - Культура
 - Економіка
 - Сучасне життя
- **Умови роботи (відповідно до EN 15565:2008, п. 7.2):**
 - Умови роботи, що стосуються професії туристичного гіда
- **Навички, необхідні для надання допомоги в надзвичайній ситуації**
- **Туризм і законодавство, що стосується культурної спадщини**

3.3 Практичне навчання (відповідно до EN 15565:2008, п. 8):

- Екскурсії та поїздки в місця та пам'ятники, які включають усі основні об'єкти спадщини району кваліфікації.
- Поїздки, що включають автобус, інші транспортні засоби або пішохідні екскурсії. Поїздки повинні охоплювати сільську та міську місцевість району кваліфікації та повинні включати пов'язані візити, наприклад:
 - до музеїв
 - художніх галерей

- історичних місць
- археологічних пам'яток
- місць архітектурного та культурного значення, в тому числі священних місць
- районів природної спадщини
- Під час практичного навчання слухачі повинні практикувати отримані навички та застосовувати отримані методичні знання.

4. Оцінювання кваліфікації (відповідно до EN 15565:2008, п. 9):

- Незалежне оцінювання повинно здійснюватися наступними способами:
 - Письмові та усні іспити
 - Практична демонстрація на місці, пішки та в автобусі чи іншому транспортному засобі під час принаймні однієї екскурсії.
- Збалансований набір належним чином кваліфікованих екзаменаторів.

5. Вимоги до мовної компетенції (відповідно до EN 15565:2008, Annex A та B):

- Володіння українською мовою на рівні C1 (вільне володіння) за шкалою CEFR (Common European Framework of Reference for Languages);
- Володіння іноземними мовами (за потреби) на рівні B2 (самостійне володіння) за шкалою CEFR.
 - Рівень володіння мовою має дозволяти гідно чітко описувати, висловлювати точки зору з більшості загальних тем, не докладаючи значних зусиль для пошуку слів, використовуючи деякі складні форми речень.

6. Вимоги до навичок та знань у сфері інклюзивного туризму (відповідно до EN 15565:2008, п. 6.2.5):

- Усвідомлення потенційних особливих потреб туристів (наприклад, доступність та універсальний дизайн);
- Адаптація екскурсій, що дозволяють доступ для людей з обмеженими можливостями або людей похилого віку;
- Адаптація екскурсій, що враховують безпеку дітей.

7. Тривалість та структура програми навчання (відповідно до EN 15565:2008, розділ 5):

- Загальна тривалість програми навчання повинна складати не менше 600 навчальних одиниць (TU), де одна TU = 60 хвилин.
- Практичне навчання повинно становити не менше 40% від загальної тривалості програми.
- Структура програми повинна включати (але не обмежуватися цим):
 - лекції, практичні заняття, самостійна робота, електронне навчання, польові дослідження.

8. Оцінювання кваліфікації (відповідно до EN 15565:2016, розділ 9):

- Оцінювання кваліфікації має бути незалежним та здійснюватися за допомогою:
 - Письмових та усних іспитів;
 - Практичної демонстрації на місці (пішки та з використанням транспорту).